

Viiru & Pettson

Pienimittakaavainen, monipuolinen uudisrakentaminen voimistaa elinvoimaista kirkonkylää ja kuuntelee kylämaiseman herkkää kokonaisuilmettä. Omakotitalotonttien ja pihapiirien kudos nivoutuu luontevasti osaksi kyläraittia ja luo rakenteeltaan vaihtelevaa ja aktiivista asuinympäristöä. Suunnitelma solmii rakennettavat asuinalueet ja uudet monipuoliset virkeistysreitit osaksi kirkonkylän intiimiä raittimiljöitä ja vahvistaa maisemallisesti arvokkaita näkymälinjoja. RKY-alueen arvot ovat uuden kylärakentamisen inspiraatio.

Tallbacka

Tallbacka on Lapinjärven uusi asuinalue, josta avautuu kauniiden laidunten yli näkymiä Lapinjärven aavalle selälle. Laadukas rantapuisto ja sen yhteisölliset toiminnot tekevät järvimaisemasta asukkaille ympärivuotisesti viihtyisän paikan. Kylärakennetta korostavat katutilaa kehystävät tupatalot, jotka saavat osansa järvinäkymistä pikkunoppien välistä aukeavien näkymälinjojen ansiosta.

Seurakuntatalon pihapiiri rajautuu omaksi kokonaisuudekseen kirkkopuiston tavoin ja on selkeästi osa alueen identiteettiä omana historiallisena kerroksenaan. Uusi asuinalue liittyy saumattomasti kylänraittiin, ja sitoo alueen hienovaraiseksi osaksi suurempaa kylärakennetta.

Alueen rakentaminen on luonteva vaiheistaa kolmeen tai neljään eri vaiheeseen, joista jokaisessa on monipuolisesti eri typologioita. Kokonaisuus säilyttää tärkeät maisemalliset yhteydet ja näkymälinjat. Pihapiirien yhteyteen sijoitetaan lähialuetta palvelevat kierrätyspisteet tukemaan ekologista elämäntapaa.

Kappelby

Vanha Paloasema on mahdollista säilyttää pihapiirin toiminnallisena keskuksena, joka on varattavissa eri tarkoituksiin Lapinjärvi-appin kautta. Hengittävästä rakenteesta avautuu näkymiä raitin yli järvelle sekä pitkälle peltomaisemaan. Sijainti koulukeskuksen vieressä tekee pihapiiristä kiinnostavan etenkin lapsiperheille. Pihapiirin vieressä on yhteisöviljelypalstoja, joiden yli kylän raitilta avautuu näkymä satoja vuosia vanhoille pelloille kylän itäpuolella.

Kyläkorttelit

Kyläkorttelit tukevat kylämiljöön kehittymistä reunustaessaan Lukkarinpolkua ja luodessaan sille selkeän ja pienimittakaavaisen selkärangan. Katutila hengittää Vesitorninmäelle ja vaihtelevasti tiivistyvä massoittelu luo luontevan jatkumon kirkonkylän rakenteeseen. Typologioiden kirjo on laaja oman tontin noppataloista aina Lapinjärvitaloihin, mikä vahvistaa sukupolvien välistä yhteisöllisyyttä.

Koulukeskus

Koulun toiminnot keskitetään suomalaisen koulun tontille ja sen välittömään lähistöön. Sijainti sallii toimintojen vaatimat laajat piha-alueet. Uusi Koulurakennus reunustaa peltomaisemaa maatilojen navettojen ja latojen tavoin sekä ottaa etäisyyttä pienimittakaavaisen omakotitalorakenteen. Liikuntahalli on mahdollista säilyttää uuden koulukeskuksen osana.

Tontilla sijaitsevat nykyiset koulurakennukset peruskorjataan päiväkodiksi, eskariksi tai iltapäiväkerhoksi, mikä tukee koulukeskuksen palveluiden monipuolisuutta.

Suuret piha-alueet ovat jaettavissa ikäryhmittäin ja turvallista kulkua koululle tukevat uudistetut kävely-yhteydet. Liikuntasali ja koulun käsityöluokat ovat varattavissa harrastus ja juhlakäyttöön Lapinjärvi-appin kautta ja tilojen kulunvalvonta on mietitty tätä palvelun.

Uusi rakentaminen

Uusi rakentaminen monipuolista ja mahdollistaa monenlaisten asukkaiden muuttamisen kirkonkylään. Suuria ja pieniä omakotitontteja täydentävät pihapiirit, joissa eri-ikäiset asukkaat kohtaavat. Ne mahdollistavat muistiystävällisen asumisen turvallisesti keskellä kylärakennetta. Rakennusten massat ovat selkeitä ja tunnistettavia.

Omakotitaloihin muuntojoustavuutta tuovat joustavat piharakennukset, jotka muovautuvat asukkaan erityistoiveisiin, kuten bändihuoneeksi, saunaksi, nikkarointihuoneeksi, etätyötilaksi tai vierasmökiksi. Piharakennukset myös luovat luontevan vaihtumisen uuden rakentamisen ja olemassaolevan kylärakenteen välille.

Konsepti tuo asumiseen kestävyyttä ja joustoa elämäntilanteen tai omistajan vaihtuessa. Toimintojen jakaminen antaa mahdollisuuden myös tarpeen mukaan säästää lämmityskustannuksissa. Omakotitalot (noin 164 m² ja 67 m²) on suunnattu sekä isoille että pienille perheille, ja tilavat tontit houkuttelevat järvitonteille monipuolisia asukasryhmiä.

Kylämaisemaan herkästi sovitettujen pihapiirien rakenne vaihtelee huokoisesta tiiviiksi ja reunustaa reunustaa alueen uusia sivuraitteja. Pihapiireihin muuntojoustavuutta tuovat pihan puolelle verannoilla avautuvat tupatalot, jotka joustavat asuinpinta-alaltaan parituvista omakotitalomaisiksi isoiksi perheasunnoiksi. Pihapiirin asuinrakennusten yksikerroksisuus mahdollistaa itsenäisen pihapiiriasumisen vauvasta mummoon.

Yhteinen pihapiiritalo sisältää asukkaita palvelevia toimintoja: yhteisen puulämmitteisen pihasaunan, ulkovalinevarastoja, nikkarointihuoneen sekä etätyöskentelytilaa. Pihapiiritalat kuuluvat osaksi Lapinjärven varattavia tiloja, jolloin eri pihapiirien toiminnot voivat palvella myös muita paikallisia.

Yhteiskäyttöiset tilat

Lapinjärven yhteisöllisyyttä tuetaan yhteiskäyttöisten tilojen varausjärjestelmällä, Lapinjärvi-appilla. Varausta voidaan käytön mukaan joustavasti ohjata ainoastaan pihapiirin asukkaille, paikallisille kirkonkyläläisille tai vierailuille turisteille. Varausjärjestelmä aktivoi sekä kylän olevia rakennuksia kuten vanhaa kioskia, liikuntasalia ja paloasemaa että uutta rantapaviljonkia, uuden koulun harrastustiloja sekä kortteleiden pihapiiritaloja.

Konsepti edesauttaa kortteleiden ja asuinalueiden yhteisten tilojen laajamittaisempaa käyttöä ja tekee kirkonkylästä entistä aktiivisemmän asuinpaikan ikään katsomatta.

Virkistysalueet ja kävely-yhteydet

Suunnitelma aktivoi ranta-alueen ja kytkee sen kyläraittiin. Uusi uimalaituri, talviuintipaikka ja lintujenkatseluterassi tuovat Lapinjärven ainutlaatuiset arvot osaksi asukkaiden arkea. Peltoalueet toimivat lampaiten ja hevosten laitumina. Maisemallinen näkymälinja koulukeskukselta Lapinjärvelle säilytetään ja uudet yhteisöviljelypalstat antavat asukkaille mahdollisuuden helppoon hyötyviljelyyn.

Lukkarinpuisto ja Vesitorinpuisto yhdistetään kuntoportailta ja alueen kevyenliikenteen reitit kytetään yhtenäiseksi verkostoksi, joka tukee muistiystävällisen elämisen monipuolisia liikkumismahdollisuuksia. Kävelyn laatureitti kiertää kirkonkylän ja yhdistää sen keskuksen kouluun ja Rantapuistoon sekä uusille asuinalueille.

Puistojen toimintoja ja kasvillisuutta monipuolistetaan. Uusi grillipaikka, ulkokuntosali, petanque-kenttä, lahoppuutarha ja eri puistoja kiertävä frisbee-golf-rata laajentavat virkistyspalveluita ja ekosysteemipalveluita.

Arkkitehtuuri ja kyläkuva

Raitin rakennuksista inpsiroitunut arkkitehtuuri vahvistaa kylämaisemaa ja elävöittää kirkonkylän kokonaisilmettä. Harjakattoinen, räystäällinen matala massoittelu kytkee uudisrakentamisen osaksi Lapinjärven rakennettua kulttuuriympäristöä ja luo rakennuksista tunnistettavia yksilöitä. Pystysuuntainen, keittomaalikäsitelty puuverhous rytmittää julkisivuja ja kytkee ne yhtenäiseksi kyläkuvalliseksi arvokkaaksi kokonaisuudeksi. Ikkunoiden korostetut smyygilaudat jäsentävät aukotuksesta selkeää ja luovat uuden tulkinnan perinteisestä koristeellisesta ikkunaverhouksesta.

Laskelmat

Alue	Asuinkerrosala (m2)	Uudet asukkaat (hlö)
Tallbacka	3 115	93
Kappelby	985	24
Kyläkorttelit	2 800	63
Yhteensä	6 900	180